

та соціальної (право брати участь у вихованні та утримуванні дитини). Причому повноваження дружини щодо здійснення біологічної (репродуктивної) функції є ширшим, оскільки вирішення питання щодо штучного переривання вагітності або прийняття рішення стосовно народження дитини здійснюється нею самостійно і не потребує згоди чоловіка.

У сучасній юридичній літературі визначення права на батьківство є неповним у зв'язку з істотною зміною ролі батька у вихованні дитини в сучасних умовах. Підхід до права на батьківство лише як до права чоловіка бути записаним батьком дитини призводить до значного гендерного дисбалансу у сфері сімейних відносин.

Література:

1. Сімейне право України [Текст : [навч. Посіб.] / за ред. Є. О. Харитонова. – К. : Істина, 2008. – 200 с.
2. Сімейне право України [Текст] : [підручн] / Л. М. Баранова, В. І. Борисова, І.В. Жилінкова та ін. ; за заг. ред. В. І. Борисової та І. В. Жилінкової – К. : Істина, 2004. – 264 с.
3. Ромовська, З. В. Українське сімейне право [Текст] : підруч/ З. В. Ромовська – К : Правова єдність, 2009. – 500 с.
4. Грабовська, І. Українська сім'я як чинник утвердження ідеї гендерної рівності в сучасному суспільстві. – 2010 – Вип. 4. – С. 67-72.

Павлига Анастасія Вадимівна,

*студентка 4 курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник : к.ю.н., доцент Мазуренко С.В.*

ВИКОРИСТАННЯ ЗОБРАЖЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ З КОМЕРЦІЙНОЮ МЕТОЮ: ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ

На сучасному етапі Україні існує проблема добросовісного використання об'єктів авторського права. Людство не стоїть на місці, з кожним роком нових технологій стає ще більше, а порушень у сфері права інтелектуальної власності, на жаль, не стає менше. Поширеним є той факт, що особи, будь то фізична особа, фізична особа-підприємець або юридична особа порушують право на зображення фізичної особи, використовуючи в своїй діяльності такі зображення з комерційною метою без згоди на це самої особи. Зображення фізичних осіб часто використовуються в якості реклами підприємства, на інтернет-сайтах підприємства, в поліграфічній продукції, на візитках підприємства тощо без дозволу на це фізичної особи, що значною мірою порушує їх права.

Такі зображення повинні бути використані в рамках законодавства і безпорушень прав третіх осіб або правовласників таких зображень. В іншому випадку порушники можуть отримати від правовласника такого зображення (автора, актора, який відображений на зображенні) майновий позов, понести значні штрафні санкції від незаконного використання зображення в комерційних цілях, в тому числі в своїй рекламі.

Зображення фізичної особи може бути відтворене у вигляді відеозапису, фотографії, картини, скульптури. Взагалі в науці поняття зображення предметарозуміється як відтворення виду, форми і кольору світловими променями, що пройшли оптичну систему з центрованих сферичних поверхонь, які мають одну загальну оптичну вісь. Зображенням фізичної особи – є те зображення, що штучно створене за допомогою спеціальних технічних засобів, комп'ютерних програм чи іншими способами або зображення реального актора (виконавця ролі) художнього твору, яке завдяки майстерності виконання, технічними засобами, прийомами зміни зовнішності створює ефект подібності та впізнаності прототипу персонажу завдяки наслідуванню зовнішніх рис, манери поведінки, типових рухів, рис характеру тощо.

У сфері права інтелектуальної власності поняття зображення краще розглядати безпосередньо через класифікацію цих зображень, що у подальшому й будуть становити об'єкт порушеного права. А саме виділяти такі види зображень:

а) зображення, які створені художнім способом, де важливу роль буде грати людський фактор. До таких можуть бути віднесені картини, карикатури, шаржі, скульптури, тобто ті об'єкти, де особа (автор) буде вкладати свою фантазію, творчу діяльність і за своєю суттю вони не претендують на достовірність зображення та подій. Механічні засоби у цьому випадку можуть слугувати як допоміжні та не впливатимуть на достовірність створеного твору;

б) зображення, які створені механічним способом за допомогою фотоапарату або відеокамери. При цьому людський фактор не буде займати таку високу роль у порівнянні з першою групою.

Існує певний ряд особливостей стосовно зображень, що створюються за допомогою механічних засобів, а саме: а) вони повністю відтворюють вигляд фізичної особи; б) значення творчої діяльності знижене; в) характеристика механічного пристрою впливатиме на якість зображення.

Наразі в Україні втілюються спроби урегулювання використання зображень фізичної особи та ефективних методів боротьби з незаконним використанням зображень фізичної особи та встановлення відповідних санкцій за дані правопорушення. Відповідно до змісту ч. 1 ст. 307 Цивільного кодексу України (далі – ЦК України) згода особи на знімання її на фото-, кіно-, теле- чи

відеоплівку припускається, якщо зйомки проводяться відкрито на вулиці, на зборах, конференціях, мітингах та інших заходах публічного характеру. Фізична особа, яка погодилась на знімання її на фото-, кіно-, теле- чи відеоплівку, може вимагати припинення їх публічного показу в тій частині, яка стосується її особистого життя. Витрати, пов'язані з демонтажем виставки чи запису, відшкодовується цією фізичною особою. Таким чином, в цьому випадку йдеться по-перше, про певну територію проведення зйомок та по-друге, про заходи публічного характеру, де дозволяється проведення зйомки. Однією з обов'язкових умов є відкритість її проведення. Що саме можна вважати публічними місцями?

Публічними місцями є ті частини будь-якої будівлі, земельної ділянки, вулиці, водного шляху або інших місць, які доступні або відкриті для населення постійно, періодично або час від часу, і включає будь-який комерційний, культурний, історичний, просвітній, культовий, розважальний, рекреаційний або аналогічний об'єкт, який таким чином є доступним або відкритим для населення.

Статтею 308 ЦК передбачається обов'язок отримання згоди зображеної особи на використання фотографічного твору. Для усунення сумніву, що виникає стосовно волевиявлення зображеної особи слід вести в текст закону письмову форму згоди зображеної особи. До моменту внесення змін до відповідної статті ЦК України, з метою виключення сумнівів у самому факті згоди і у визначенні обсягу дозволеного використання зображення, рекомендується фізичним особам видавати, а зацікавленим особам – отримувати згоду на використання фотографічних і інших зображень у письмовій формі.